

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 6.11.2007
СОМ(2007) 678 окончателен

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА КОХЕЗИОННИЯ ФОНД (2006 г.)

СЪДЪРЖАНИЕ

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА КОХЕЗИОННИЯ ФОНД (2006 г.)	3
1. Изпълнение на бюджета	3
2. Икономическа среда и условност на финансирането	9
3. Координация с политиките за транспорта и околната среда	11
3.1. Транспорт	11
3.2. Околна среда	11
4. Инспекции	12
5. Нередности и прекратяване на помощта	13
6. Оценка	14
7. Нова регулаторна рамка за периода от 2007 г. до 2013 г.	14
8. Информация и осведомяване	15

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА КОХЕЗИОННИЯ ФОНД (2006 г.)

Настоящият доклад е представен съгласно член 14, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1164/1994 относно създаването на Кохезионен фонд. Той обхваща дейностите на Кохезионния фонд през 2006 г.

1. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА

Наличните ресурси на Кохезионния фонд за задълженията през 2006 г. възлизаха на 6 032 082 110 EUR (по текущи цени) за тринадесетте държави-членки бенефициери. Тази сума включва кредити за техническа помощ (8 100 000 EUR). Трябва да се отбележи, че Ирландия, в резултат на икономическия растеж, няма право на получаване на помощ от Кохезионния фонд от 1 януари 2004 г. От 1 януари 2007 г. Румъния и България се присъединиха към Европейския съюз и оттогава имат право на получаване на помощи от Кохезионния фонд (но не се обхващат в този доклад за 2006 г.).

Бюджетните кредити за поети задължения бяха използвани изцяло и нямаше бюджетни кредити, пренесени в 2007 г.

Таблица 1. Изпълнение на поетите задължения през 2006 г. (в еуро)

Бюджетни кредити за поети задължения	Първоначални	Движение	Окончателни ресурси	Резултат	Анулирани	Пренесени в 2007 г.
Бюджет — 2006 г.	6 032 082 110	-	6 032 082 110	6 032 082 110	-	-
Бюджетни кредити, пренесени от 2005 г.	-	-	-	-	-	-
Отново предоставени бюджетни кредити	-	-	-	-	-	-
Погасявания	-	-	-	-	-	-
ОБЩО	6 032 082 110	-	6 032 082 110	6 032 082 110	-	-

Таблица 2. Изпълнение на плащанията през 2006 г. (в еуро)

Бюджетни кредити за плащания	Първоначални	Движение	Окончателни ресурси	Резултат	Анулирани	Пренесени в 2007 г.
Бюджет — 2006 г.	3 515 408 175	- 500 000 000	3 020 358 175	3 015 989 461	4 368 713	-
Бюджетни кредити, пренесени от 2005 г.	-	-	-	-	-	-
Отново предоставени бюджетни кредити	60 776	-	-	-	-	60 776
Погасявания	-	-	-	-	-	-
ОБЩО	3 515 468 951	-500 000 000	3 020 358 175	3 015 989 461	4 368 713	60 776

Нормата на изпълнение на плащанията през първите девет месеца от годината се развиваше благоприятно, в смисъл че до края на септември 2006 г. те достигнаха ниво, съпоставимо с това от края на ноември 2005 г. Въпреки това останалите бюджетни кредити не можаха да се изпълнят с необходимата точност по отношение на стабилното финансово управление и бе извършено прехвърляне на бюджетни кредити за плащания от общо 500 млн. EUR от Кохезионния фонд в Европейския фонд за регионално развитие (като част от глобалната процедура за прехвърляне в други структурни фондове). Това прехвърляне означаваше, че приблизително 99,8 % от бюджетните кредити за плащания са били изпълнени през 2006 г. Изпълнението на бюджетните кредити по страни е показано в следните таблици (Таблицы 3, 4 и 5).

Изпълнение на бюджетните кредити през 2006 г. по държави-членки:

Таблица 3. Бюджетни кредити за поети задължения през 2006 г. (в еуро) — включително техническата помощ

Държава-членка	Околна среда		Транспорт		Техническа помощ	ОБЩО	
	Сума	%	Сума	%	Сума	Сума	% на държав ата-членка от общата сума
Испания	1 045 081 820	57,6 %	769 323 551	42,4 %	315 453	1 814 720 824	30,0 %
Гърция	191 616 437	38,8 %	298 556 462	60,4 %	4 026 467	494 199 366	8,4 %
Португалия	273 923 751	55,4 %	218 291 973	44,2 %	1 983 642	494 199 366	8,2 %
Кипър	15 599 762	75,5 %	5 058 456	24,5 %	-	20 658 218	0,3 %
Чехия	169 425 877	46,6 %	192 728 948	53,0 %	1 343 504	363 498 329	6,0 %
Естония	51 641 255	45,3 %	59 936 657	52,5 %	2 505 460	114 083 372	1,9 %
Унгария	210 331 313	49,3 %	209 390 382	49,1 %	6 910 457	426 632 152	7,1 %
Латвия	84 648 355	50,3 %	75 472 277	44,9 %	8 112 593	168 233 225	2,8%
Литва	121 403 548	53,7 %	99 888 363	44,2 %	4 807 152	226 099 063	3,7 %
Малта	4 305 250	51,0 %	4 075 480	48,3 %	65 171	8 445 901	0,1 %
Полша	751 359 517	46,9 %	828 944 996	51,7 %	21 905 810	1 602 210 323	26,5 %
Словакия	79 712 721	36,4 %	138 255 724	63,2 %	826 055	218 794 500	3,6 %
Словения	27 925 173	38,6 %	44 270 658	61,2 %	165 000	72 360 831	1,2 %
ОБЩО	3 026 974 779	50,1 %	2 944 193 927	48,9 %	52 966 764	6 024 135 470	100 %
Административна техническа помощ	-	-	-	-	4 218 779	4 218 779	-

Таблица 4. Бюджетни кредити за плащания през 2006 г. (в еуро) — включително техническата помощ

Данните за новите държави-членки се отнасят единствено за плащанията за проекти, приети съгласно Кохезионния фонд след 1 май 2004 г. (т. е., без да се взема предвид предприсъединителната помощ за проекти по ИСПА). В таблица 5 са показани плащанията, осъществени през 2006 г. във връзка с проекти по ИСПА, приети преди присъединяването.

Държава-членка	Околна среда		Транспорт		Техническа помощ	ОБЩО	
	Сума	%	Сума	%	Сума	Сума	% на държавата-членка от общата сума
Испания	558 740 071	43,6 %	723 413 784	56,4 %	819 183	1 282 973 038	47,0 %
Гърция	194 069 922	40,2 %	289 132 091	59,8 %	-	483 202 013	17,7 %
Ирландия	27 991 936	70,8 %	11 521 393	29,2 %	-	39 513 329	1,4 %
Португалия	148 750 484	73,1 %	53 874 121	26,5 %	899 853	203 524 458	7,5 %
Кипър	-	0,0 %	6 001 512	100,0 %	-	6 001 512	0,2 %
Чехия	32 982 124	26,2 %	92 544 105	73,6 %	278 460	125 804 689	4,6 %
Естония	6 769 474	17,0 %	32 972 870	82,9 %	23 322	39 765 666	1,5 %
Унгария	82 157 579	70,9 %	33 767 249	29,1 %	-	115 924 828	4,2 %
Латвия	14 060 182	23,4 %	42 930 570	71,5 %	3 075 450	60 066 202	2,2 %
Литва	17 587 842	36,0 %	31 243 260	64,0 %	-	48 831 102	1,8 %
Малта	-	0,0 %	2 591 637	100,0 %	-	2 591 637	0,1 %
Полша	15 601 766	6,1 %	239 697 120	93,7 %	589 292	255 888 178	9,4 %
Словакия	18 811 566	58,7 %	13 218 768	41,3 %	-	32 030 334	1,2 %
Словения	7 502 018	24,1 %	23 651 860	75,9 %	-	31 153 878	1,1 %
Неопределени	-	0,0 %	-	0,0 %	965 686	965 686	0,0 %
ОБЩО	1 125 024 964	41,2 %	1 596 560 340	58,5 %	6 651 246	2 728 236 550	100 %
Административна техническа помощ	-	-	-	-	1 625 128	1 625 128	-

Таблица 5. Нови държави-членки — плащания, осъществени през 2006 г. към бивши проекти по ИСПА

Държава-членка	Околна среда		Транспорт		Техническа помощ	ОБЩО	
	Сума	%	Сума	%	Сума	Сума	% на държавата-членка от общата сума
Чехия	48 347 040	35,8 %	86 126 672	63,8 %	448 521	134 922 233	19,8 %
Естония	17 872 983	55,6 %	13 213 810	41,1 %	1 036 078	32 122 871	4,7 %
Унгария	42 045 203	54,0 %	34 943 145	44,9 %	856 649	77 844 997	11,4 %
Латвия	12 195 774	24,8 %	33 083 549	67,3 %	3 890 083	49 169 406	7,2 %
Литва	21 227 151	55,0 %	15 421 582	39,9 %	1 955 102	38 603 835	5,7 %
Полша	136 381 574	51,4 %	126 946 209	47,9 %	1 872 421	265 200 204	38,9 %
Словакия	33 197 820	43,6 %	40 809 790	53,6 %	2 120 189	76 127 799	11,2 %
Словения	5 176 729	73,4 %	1 875 000	26,6 %	0	7 051 729	1,0 %
ОБЩО	316 444 274	46,5 %	352 419 757	51,7 %	12 179 043	681 043 074	100 %

Следната таблица показва общото изпълнение за периода 2000 - 2006 г. във всяка държава (включително техническата помощ):

Таблица 6. Изпълнение на задълженията за периода 2000 - 2006 г. по държави-членки (в еуро) — включително техническата помощ

Държава-членка	Разпределение 2000—2006 г.	2000 г.	2001 г.	2002 г.	2003 г.	2004 г.	2005 г.	2006 г.	ОБЩО
Испания	12 067 110 566	1 601 305 968	1 676 893 850	1 973 389 704	1 543 094 747	1 702 761 789	1 806 465 241	1 814 720 824	12 118 632 123
Гърция	3 307 420 974	435 532 521	467 400 382	335 157 938	529 459 151	535 843 689	438 083 755	494 199 366	3 235 676 802
Ирландия	584 614 000	169 624 664	115 000 000	182 661 340	117 322 580				584 608 584
Португалия	3 308 065 713	450 770 587	455 699 130	296 780 734	648 181 282	479 843 079	491 649 967	494 199 366	3 317 124 145
ЕС 4	19 267 211 253	2 657 233 740	2 714 993 362	2 787 989 716	2 838 057 760	2 718 448 557	2 736 198 963	2 803 119 556	19 256 041 654
Кипър	54 065 989					18 257 000	15 099 477	20 658 218	54 014 695
Чехия	937 882 036					316 898 031	256 811 441	363 498 329	937 207 801
Естония	308 576 628					105 696 235	89 794 099	114 083 372	309 573 706
Унгария	1 115 106 832					376 433 000	310 982 360	426 632 152	1 114 047 512
Латвия	518 407 608					189 965 775	157 667 664	168 233 225	515 866 664
Литва	609 432 251					209 572 000	173 199 790	226 099 063	608 870 853
Малта	21 938 260					7 418 000	6 102 388	8 445 901	21 966 289
Полша	4 186 767 157					1 414 638 404	1 166 908 584	1 602 210 323	4 183 757 311
Словакия	571 744 353					192 974 000	159 432 592	218 794 500	571 201 092
Словения	188 021 130					64 946 467	51 835 729	72 360 831	189 143 027
ЕС 10	8 511 942 244					2 896 798 912	2 387 834 124	3 221 015 914	8 505 648 950
ОБЩО	27 779 153 497	2 657 233 740	2 714 993 362	2 787 989 716	2 838 057 760	5 615 247 469	5 124 033 087	6 024 135 470	27 761 690 604

Общ преглед на периода 2000 - 2006 г. (включително неизпълнени поети задължения)

В края на 2006 г. неизплатените задължения, съответстващи на периода 2000 - 2006 г., възлизаха на 15 682 млн. EUR (13 206 млн. EUR за проекти на Кохезионния фонд и 2 476 млн. EUR за бивши проекти ИСПА). Относително голямата сума на неизплатените задължения съответства приблизително на задълженията за три години, което освен с всички останали причини се обяснява и с времето, което е необходимо за осъществяване на често сложните и мащабни инфраструктурни проекти, и в по-малка степен с факта, че правилото за автоматичното освобождаване от задължение („правилото N+2“), което се прилага за структурните фондове, не се прилага за Кохезионния фонд.

Таблица 7.1. Приети суми от Кохезионния фонд за периода 2000 - 2006 г. (включително неизпълнени поети задължения)¹

Държава	Нетни задължения	Изплатени	Неизпълнени поети задължения
Гърция	2 815 806 760	1 236 273 691	1 579 533 069
Ирландия	575 411 134	517 830 136	57 580 998
Португалия	3 128 862 926	1 467 756 462	1 661 106 465
Испания	11 773 161 809	7 383 381 713	4 389 780 096
ОБЩО ЕС-4	18 293 242 629	10 605 242 001	7 688 000 628
Кипър	54 014 695	11 059 968	42 954 727
Чехия	748 976 735	141 131 405	607 845 330
Естония	242 449 651	39 765 666	202 683 985
Унгария	812 924 360	185 512 701	627 411 659
Латвия	376 863 199	79 841 253	297 021 946
Литва	517 642 688	97 697 349	419 945 339
Малта	21 966 289	2 591 637	19 374 652
Полша	3 191 270 327	255 730 261	2 935 540 066
Словакия	264 254 882	32030 334	232 224 548
Словения	172 654 702	39 651 472	133 003 230
ОБЩО ЕС-10	6 403 017 528	885 012 045	5 518 005 483
ОБЩО	24 696 260 157	11 490 254 046	13 206 006 111

¹ Задължението е по-ниско от разпределението (Таблица 6) поради освобождаването от задължението за неизползваните суми и приключване.

Таблица 7.2. Приети суми за бивши проекти по ИСПА за периода 2000 - 2006 г. (включително неизпълнени поети задължения)

Държава	Нетни задължения	Изплатени	Неизпълнени поети задължения
Чехия	479 117 990	351 044 435	128 073 555
Естония	185 251 384	121 573 113	63 678 271
Унгария	669 677 980	307 713 993	361 963 987
Латвия	333 856 759	183 662 936	150 193 823
Литва	307 765 169	161 019 456	146 745 712
Полша	2 444 163 012	1 093 425 990	1 349 686 751
Словакия	501 995 906	263 375 354	238 620 552
Словения	83 499 178	45 820 204	37 678 974
ОБЩО	5 005 327 377	2 527 635 482	2 476 641 625

Изпълнение на бюджета за периода 1993 - 1999 г.

Промените от 2006 г. в бюджетните кредити, които трябва да бъдат уредени за периода от 1993 г. до 1999 г., са както следва:

Таблица 8. Уреждане през 2006 г. на задълженията за периода 1993 - 1999 г. (в еуро)

Държава-членка	Първоначална сума за уреждане	Освобождавания от задължения	Плащания	Окончателна сума за уреждане
Испания	204 299 149	17 163 676	99 864 092	87 271 381
Гърция	82 165 494	52 585 827	3 476 269	26 103 398
Ирландия	29 637 545	19 003	17 387 263	12 231 279
Португалия	29 514 596	1 555 707	15 998 198	11 960 691
ОБЩО	345 616 784	71 324 213	136 725 822	137 566 749

Задълженията на Кохезионния фонд се състоят от диференцирани бюджетни кредити. С други думи плащанията следват първоначалните задължения от ресурсите. Ако всички проекти се изпълняват съгласно решенията, сума, която трябва да бъде уредена, съществува „автоматично“ поради времето от датата на решението до датата на изплащането на разликата (което обикновено е от 4 до 5 години).

За да се повиши нивото на плащанията, осъществени за минали задължения, бяха продължени усилията за изчистване на неизплатените бюджетни кредити

за дейности, започнати преди 2000 г. Приблизително 40 % от неизплатените бюджетни кредити, които съществуваха в началото на годината, бяха изплатени или подлежах на отписване през 2006 г. До края на 2006 г. неизплатените бюджетни кредити бяха спаднали точно до 2,7 % от годишния бюджет на Кохезионния фонд (в сравнение с 50 % в края на 2002 г., 39 % в края на 2003 г., 15 % в края на 2004 г. и 6,7 % в края на 2005 г.). Усилия за намаляване на неизплатените бюджетни кредити се полагат и през 2007 г. в сътрудничество с националните органи, които отговарят за изпълнението на проектите и свързаните с него искания за плащания.

Подробностите за приетите през 2006 г. проекти за всяка държава-членка са представени в приложението към този доклад.

2. ИКОНОМИЧЕСКА СРЕДА И УСЛОВНОСТ НА ФИНАНСИРАНЕТО

Регламентът на Съвета за Кохезионния фонд² прилага макроикономически условия към използването на Фонда. В него се посочва, че „нови проекти, или в случаите на важни проекти, няма да се финансират от Фонда нови етапи от даден проект за държава-членка, в случай че Съветът с квалифицирано мнозинство и по предложение на Комисията установи, че държавата-членка не е изпълнила [своята програма за стабилност или конвергенция] по такъв начин, че да избегне прекомерния дефицит“. Това отразява ролята на Кохезионния фонд като инструмент за бюджетно подпомагане на национално ниво, което помага на държавите-членки да поддържат макроикономическа дисциплина.

При четири държави-членки, получатели на помощ по Кохезионния фонд (Кипър, Унгария, Полша и Португалия), бяха използвани допълнителни стъпки от процедурата за прекомерен дефицит. За нито една от тези държави стъпките не изискваха преразглеждане на въпроса за прекратяване на финансирането от Фонда.

През юни 2006 г. Съветът реши да отмени процедурата за Кипър, тъй като Кипър беше коригирал прекомерния си дефицит през 2005 г. В случая с Португалия, през юни 2006 г. Комисията издаде съобщение, което гласеше, че държавата ще отстрани прекомерния си дефицит.

Вече на два пъти след влизането в сила през 2004 г. на процедурата за прекомерен дефицит беше установено, че Унгария не е предприела ефективни действия в отговор на препоръките на Съвета — първо през януари 2005 г. и след това през ноември 2005 г. Въпреки това, в нито един от двата случая Комисията не препоръча на Съвета прекратяване на задълженията на Кохезионния фонд. Тъй като Унгария не е член на еурозоната, тя се ползва от специфична дерогация за прилагането на допълнителни стъпки по процедурата за прекомерен дефицит. По този начин, след предаването през септември 2006 г. на актуализацията на програмата за конвергенция от 2006 г., Съветът можеше да отправя допълнителни препоръки към Унгария единствено въз

² Въз основа на член 6 от Регламент (ЕО) № 1164/94 на Съвета, в кодифицираната версия, представена от Комисията.

основа на ново решение съгласно член 104, параграф 7³. В случай че държавата не спазва тези препоръки, се прилагат разпоредбите на член 104, параграф 8, които включват възможност за прекратяване на задълженията на Кохезионния фонд.

През ноември 2006 г. за Полша беше издадено решение на Съвета съгласно член 104, параграф 8, с което се установяваше, че нейните действия за отстраняване на прекомерния дефицит съгласно препоръките на Съвета от 2004 г. са неадекватни. Това решение бе издадено все още въз основа на целите, изложени в актуализацията на програмата за конвергенция от 2005 г. и във фискалното уведомление от пролетта на 2006 г. Въпреки това, съгласно неотдавнашната актуализация на програмата за конвергенция за 2006 г., Полша ще отстрани прекомерния си дефицит до 2007 г. отчасти, тъй като отговаря на изискванията за прилагането на реформирания Пакт за стабилност и растеж, който позволява част от разходите за пенсионната реформа да бъдат приспаднати.

Гърция изглежда е на път да отстрани своя прекомерен дефицит: в съответствие с решението на Съвета съгласно член 104, параграф 9 от февруари 2005 г. тя е намалила своя дефицит под 3 % от брутния вътрешен продукт през 2006 г. В три неотдавна присъединили се държави-членки с прекомерен дефицит през 2004 г. — Чехия, Малта и Словакия — разработването на бюджета не се нуждаеше от допълнителни стъпки на процедурата за прекомерен дефицит, тъй като Комисията заключи през декември 2004 г., че всички тези държави са предприели ефективни действия в отговор на препоръките на Съвета. Въпреки това, през 2006 г. не се стигна до отменяне на процедурата за прекомерен дефицит в тези държави. Съгласно препоръките на Съвета, до 2006 г. Малта отстрани своя прекомерен дефицит. Словакия ще намали своя дефицит под 3 % от брутния вътрешен продукт до 2007 г., докато Чехия планира да постигне тази цел до 2010 г.

Регламентът за Кохезионния фонд за периода 2007 - 2013 г.⁴ изяснява някои неясноти относно прилагането на условността на Кохезионния фонд за финансиране в миналото. Той предвижда, че решението съгласно член 104, параграф 8 предоставя възможност на Комисията да предложи прекратяване на подпомагането на Кохезионния фонд. В замяна на това Съветът има право да реши да прекрати изцяло или частично задълженията, които са в сила от 1 януари на годината след приемането на решението. Ако по-късно Съветът установи в контекста на процедурата за прекомерен дефицит, че държавата-членка е предприела необходимите корективни действия, това автоматично предполага, че трябва да бъде взето решение да се отмени прекратяването на задълженията на Кохезионния фонд. Беше създаден правилник за пребюджетиране на прекратените задължения.

³ Договор за създаване на Европейската общност, член 104 относно прекомерните държавни дефицити.

⁴ Регламент (ЕО) № 1084/2006 на Съвета от 11 юли 2006 г. за създаване на Кохезионен фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1164/1994.

3. КООРДИНАЦИЯ С ПОЛИТИКИТЕ ЗА ТРАНСПОРТА И ОКОЛНАТА СРЕДА

3.1. Транспорт

През 2006 г. транспортният сектор отговаряше за малко по-малко от половината (49,2 %) от общите задължения на Кохезионния фонд. Както и преди, Комисията изиска от държавите-членки да дадат приоритет особено на железопътни проекти. Приетите през 2006 г. проекти от държавите-членки са посочени в приложението към настоящия доклад.

В транспортния сектор подпомагането на Общността се предоставя координирано посредством различни инструменти: Кохезионен фонд, ИСПА, Европейски фонд за регионално развитие, програми на трансевропейските мрежи, заеми от Европейската инвестиционна банка. Финансовото подпомагане от тези инструменти по същество е насочено към трансевропейските транспортни мрежи (TEN-T).

Съгласно член 3 от Регламент (ЕО) № 1164/94, изменен с Регламент (ЕО) № 1264/1999, Кохезионният фонд може да отпуска помощ за транспортни инфраструктурни проекти от общ интерес, финансирани от държавите-членки и които попадат в рамките на насоките за развитието на трансевропейските транспортни мрежи.

Насоките на Общността относно трансевропейските транспортни мрежи бяха определени с Решение № 1692/96/ЕО, както е изменено. Решението посочва 30 приоритетни проекта от европейски интерес и призовава държавите-членки да дават приоритет на тези проекти. Член 19, буква а) от изменено Решение № 1692/96/ЕО предвижда, че когато предават своите проекти по Кохезионния фонд, съгласно член 10 от Регламент (ЕО) № 1164/94, държавите-членки следва да дават съответния приоритет на проектите, за които е заявено, че са от европейски интерес.

3.2. Околна среда

През 2006 г. секторът на околната среда отговаряше за малко повече от половината (50,8 %) от общите задължения на Кохезионния фонд. По принцип проектите, подпомагани от Кохезионния фонд, допринасят за глобалните цели на политиката за околната среда във връзка с устойчивото развитие, по-специално за постиженията в приоритетните сфери от Шестата програма за действие, особено за управлението на природните ресурси, управлението на отпадъци и във връзка с инвестициите с цел намаляване на влиянието на климатичните промени. Седемте тематични стратегии, приети през 2005 г. и 2006 г., в сферата на атмосферата, ресурсите, отпадъците и рециклирането, градската среда, почвата, морската среда и пестицидите са свързани със съфинансираните от Кохезионния фонд операции. Приетите през 2006 г. проекти от държавите-членки са изложени в приложението към настоящия доклад.

През 2006 г. Кохезионният фонд продължи да съдейства за изпълнението на законодателството в областта на околната среда не само посредством пряко финансиране на инфраструктури, а също и посредством предоставяне на

стимули, които насърчават изпълнението на съответните директиви като част от предварителните условия за отпускането на помощи. Това се отнася предимно за тематичните интервенции с териториални измерения, като опазване на природата, управление на отпадъците и оценка на въздействието върху околната среда.

Актовете за присъединяване на новите държави-членки определят междинни цели за инвестиране в правото на Общността за околната среда. Следователно тези държави определят водите и управлението на отпадъците като важни приоритети за своите разходи. Инвестициите и нуждите на инфраструктурата остават високи в повечето случаи за ключовите директиви в области, като управлението на отпадъците и водите (по-специално пречистването на градските отпадъчни води), но също и в областта на качеството на въздуха и усилията за намаляване на промишленото замърсяване (Комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването). Подпомагането за екологична инфраструктура по Кохезионния фонд е изключително важно за новите държави-членки.

4. ИНСПЕКЦИИ

За четирите първоначални държави-членки бенефициери бяха осъществени общо седем мисии за одит в Испания, Португалия и Гърция, за да се провери изпълнението на планове за действие и да се извърши проследяване на резултатите от проектите на Кохезионния фонд, одитирани през периода 2004 - 2005 г. През 2006 г. бе проверена и работата на органите по прекратяването за приключване на проектите по Кохезионния фонд.

Освен това през 2006 г. в Генерална дирекция „Регионална политика” бяха определени процедури за приключване на проектите на Кохезионния фонд, за да се гарантира получаването на адекватна информация от органа за управление и органа по прекратяването по време на процеса на приключване, така че да се гарантира законността и редовността на окончателно заявените разходи — ако това не бъде постигнато, се прилагат финансови корекции.

За държавите-членки, които се присъединиха през 2004 г., проведената одиторска дейност през 2006 г. бе съсредоточена предимно върху одити за проследяване на резултатите, за да се провери ефективното изпълнение на препоръките, дадени при одити на системите, извършени през 2005 г., и допълнителни одити за проверка на разходите по проектите. Специално внимание бе обърнато на прегледа на дейността на националните органи за одит, включително проверка на качеството на одитите на системите, контрола чрез представителни извадки и други въпроси във връзка с дейността по изготвянето на сертификат за одит. Бяха осъществени общо тринадесет мисии за одит, включително мисии, съчетани с одита на ЕФРР (Европейския фонд за регионално развитие).

Като се има предвид специфичният риск при изпълнението на правилни тържни и договорни процедури, през 2005 г. започна специфично тематично проучване, което се съсредоточи върху сключените договори след присъединяването на новите държави-членки с превантивна и коригираща цел.

През 2006 г. при последващи одити бяха проследени резултатите от препоръките, направени въз основа на тези одити.

В годишния доклад за дейността на Генералната дирекция за 2006 г. за функционирането на системите за управление и контрол бе представено неквалифицирано становище за системите в 5 държави-членки (Кипър, Естония, Гърция, Малта и Словения).

За останалите държави-членки становището бе квалифицирано в резултат на съществени недостатъци, които засягат ключови елементи на системата (Чехия, Унгария, Ирландия, Латвия, Литва, Полша, Португалия, Словакия и Испания). Нито една държава-членка не получи противоположно становище.

5. НЕРЕДНОСТИ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ПОМОЩТА

Съгласно член 3 от Регламент (ЕО) № 1831/94⁵ относно нередности и възстановяване на неправомерно изплатени суми, както и организирането на информационна система в тази област, осем от държавите-членки бенефициери са обявили 228 случая на нередности, при които има общо принос на Общността от 186 604 797 EUR. Тези случаи подлежат на първоначални административни или съдебни констатации.

Трябва да се отбележи, че повечето от тези случаи (183) са обявени от четирите първоначални държави-членки, ползващи Кохезионния фонд, като преобладават случаите в Гърция (103), при които има общо принос на Общността от 117 856 924 EUR, от които само 12 698 144 EUR остават за възстановяване, останалата част е приспадната от исканията за окончателно плащане, отправени към Комисията. През годината има напредък в прилагането на споменатия по-горе регламент в Испания, където са обявени 82 случая, при които има принос на Общността от 44 472 847 EUR, от които 30 179 534 EUR остават за възстановяване. От 18 случая, обявени от португалските органи, при които има принос на Общността от 23 747 904 EUR, приблизително 14 850 306 EUR остават за възстановяване.

Само пет нови държави-членки — Полша, Чехия, Унгария, Латвия и Литва — са обявили случаи на Комисията (съответно 10, 6, 6, 2 и 1 случаи), при които има по-незначителни суми от цитираните по-горе. Част от сумите са приспаднати преди представянето на исканията за плащане на Комисията.

Другите държави-членки бенефициери са уведомили Комисията, че през 2006 г. не са наблюдавани нередности. Определен брой случаи, установени при национални мисии и/или мисии на Общността за одит, трябва да бъдат обявени съгласно съответния регламент.

При повечето обявени случаи нередностите са свързани с прилагането на правилата за обществените поръчки, а при останалите случаи — с представянето на недопустими разходи.

⁵ ОВ L 191, 27.7.1994 г., стр. 1, последно изменен с Регламент (ЕО) № 2168/2005, ОВ L 345, 21.12.2005 г., стр.15.

През 2006 г. Регламент (ЕО) № 1828/2006 влезе в сила за новия програмен период от 2007 г. до 2013 г. Раздел 4 „Нередности“ от този регламент урежда обявяването на нередности и се прилага също и за Кохезионния фонд за проектите, приети в рамките на новия програмен период. Регламент (ЕО) № 1831/94 продължава да се прилага за решенията, приети съгласно Регламент (ЕО) № 1164/94.

През 2006 г. Европейското бюро за борба с измамите (OLAF) откри три случая във връзка с получена информация относно Кохезионния фонд. Един от тях доведе до откриването на случай на „мониторинг“⁶, а два други случая са прехвърлени в 2007 г. и предстои да бъдат оценени. Не е осъществена мисия за контрол във връзка с Регламент (ЕО) № 2185/96⁷.

6. ОЦЕНКА

Член 13 от преработения Регламент (ЕО) № 1164/94 изисква Комисията и държавите-членки да гарантират, че изпълнението на проектите на Кохезионния фонд ефективно се наблюдава и оценява. Това предполага прибягване до мерки за наблюдение и оценка, въз основа на които проектите се коригират, ако е необходимо.

Комисията и държавите-членки осъществяват, ако е необходимо в сътрудничество с Европейската инвестиционна банка, оценката на всички съфинансирани проекти.

Проектите, които трябва да се финансират от Фонда, се приемат от Комисията със съгласието на държавата-членка бенефициер. По отношение на оценката на проекта всяко искане за помощ се придружава от анализ на разходите и ползите от проекта. Анализът на разходите и ползите трябва да показва, че социалните и икономически ползи в средносрочен план са пропорционални на мобилизираните финансови ресурси. Комисията разглежда тази оценка въз основа на принципите, изложени в насоките за анализ на разходите и ползите.⁸ Насоките, публикувани през 2003 г., понастоящем са в процес на актуализация.

Въз основа на това Комисията предостави през 2006 г. важна вътрешна методологична подкрепа и подпомагаше държавите-членки в действията за изграждане на капацитет с цел подобряване на състоятелността на предварителния финансов и икономически анализ на проектите. През октомври 2006 г. Комисията прие документ с насоки относно методологията, която трябва да се използва при осъществяването на анализа на разходите и ползите⁹.

⁶ Случаи на мониторинг са случаите, за които друг орган или орган на държава-членка извършва свое собствено външно проучване, въпреки че Европейското бюро за борба с измамите също би било компетентно да направи това.

⁷ ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2.

⁸ http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/guides/cost/guide02_en.pdf

⁹ Европейска комисия, Генерална дирекция „Регионална политика“, „Насоки относно методологията за извършване на анализ на разходите и ползите“, 2007—2013 г. — Работен документ на звеното за оценка № 4, наличен на адрес http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/working/sf2000_en.htm

Работният документ представя някои основни принципи от анализа на разходите и ползите заедно с набор от правила за работа и насърчава държавите-членки да разработят свои собствени насоки за анализ на разходите и ползите.

Освен това Комисията осъществява последваща оценка на образци от проекти, съфинансирани от Кохезионния фонд. Последната оценка бе публикувана през 2005 г. и се основаваше на извадка от 200 проекта, изпълнени през периода 1993 - 2002 г. Следващата последваща оценка се предвижда да бъде извършена през 2009 г.

7. НОВА РЕГУЛАТОРНА РАМКА ЗА ПЕРИОДА ОТ 2007 Г. ДО 2013 Г.

В Регламент (ЕО) № 1164/94 за Кохезионния фонд са изложени правилата за изпълнението на Фонда до 31 декември 2006 г. С оглед началото на следващия програмен период (2007—2013 г.) Комисията изготви проекти на нови регламенти относно изпълнението на Кохезионния фонд, Европейския фонд за регионално развитие и Европейския социален фонд.

Тези регламенти бяха приети през 2006 г. Новите регламенти относно изпълнението на Кохезионния фонд са следните:

- Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11 юли 2006 г. относно определянето на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999;
- Регламент (ЕО) № 1084/2006 на Съвета от 11 юли 2006 г. за създаване на кохезионен фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1164/94;
- Регламент (ЕО) № 1828/2006 на Комисията от 8 декември 2006 г. относно реда и начина за изпълнение на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета.

Всички регламенти, приложими за периода 2007 - 2013 г., са налични на интернет страницата на INFOREGIO на следния адрес: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/newregl0713_en.htm

8. ИНФОРМАЦИЯ И ОСВЕДОМЯВАНЕ

Две информационни срещи с 25 държави-членки се проведеха в Брюксел на 22 юни и 20 декември. На първата среща Комисията представи окончателните разпределения за 2006 г. за всяка държава-членка. Тъй като 2006 г. е последната година от програмния период, беше подчертано, че всички кредитни задължения, които все още са налични, ще трябва да се използват преди 31 декември. Не се предвиждаше прехвърляне на кредити от други бюджетни редове. Също така беше направено представяне на инициативата Съвместна помощ за подкрепа на проекти в европейските региони (JASPERS). Тази инициатива, в сътрудничество между Комисията и Европейската инвестиционна банка, е предназначена да подпомага държавите-членки при

техническата оценка на бъдещите големи проекти, която трябва да бъде представена на Комисията. Съвместната помощ за подкрепа на проекти в европейските региони (JASPERS) ще започне да функционира през 2007 г. На срещата през декември Комисията представи проект на насоки за приключването на проектите на Кохезионния фонд. Комисията настоя да се има предвид, че: (i) при приключването проектите трябва да отговарят на съответните решения; (ii) крайната дата за допустимост на проектите от периода от 2000 г. до 2006 г. остава 31 декември 2010 г.; (iii) прилага се правилото за едно изменение. На последно място, Комисията припомни, че тази информационна среща е последната в рамките на Регламент (ЕО) № 1164/94. От 1 януари 2007 г. въпросите относно Кохезионния фонд ще се разглеждат от координационния комитет на фондовете съгласно новия Регламент (ЕО) № 1083/2006.

През 2006 г. Комисията организира две срещи на служителите за връзки с обществеността на Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд. Те се състояха на 15 юни и 5 декември. Обсъдени бяха различни теми във връзка с разгласяването, бе обяснено изпълнението на новите регламенти и бяха представени много примери и образци на продукти. Тези срещи на служителите за връзки с обществеността ще продължат през 2007 г.